

BRZONOŽEC IN PUŠČICA

**Povest iz dobe, ko je Tekumze štel dvanajst let
Napisal Fric Steuben**

Strelca je dosegla svojo najvišjo višino, plula je trenutek nevidno, potem jo je popadel veter in strelca je hitro, vedno hitreje šinila proti tlom. Lenka pa je streljala in streljala. Njena hitrost, zanesljiva roka in mirno oko — to je bila njena zmaga. Niti delček se-

smejal in se pogladil po lasih. Rekel je:

— Lenka ni pozabila, česar sem jo bil učil!

Kornstalk pa je velel zbrati puščice; da, bilo jih je šest. On sam je razglasil uspeh tekmovanja. V njegovem gla-

kunde ni smel biti izgubljen. niti za palec ni smela biti naslednja strelca predaleč položena ob lokovo struno — Lenka je nabrala obrvi in stisnila ustnice —

in tedaj je bila njena levica že tudi prazna. Lenka je čula Gašperja zmagovito vzklkniti. Takoj nato, ko si je komaj oddahnila, je tudi že silovito gemela vsa množica, ki je odobravalala njen uspeh. Sin Bobnečega ptiča se je

su je drhtelo občudovanje tako lepe zmage.

Mali lovec se je obrnil in je zavpil zmagoviti vzklk. To je bil bojni krik, ki si ga je bil izmislil Gašper. In z njim vred je že vpila vsa fantovska družba rodu gorskih levov. Izprva se je glasilo »Vum!« — potem pa je zadonelo še više in jasnejše: »Ho-vum-hol!« Donelo je soglasno čez vse tekmovališče. Naposled je iz vsega tega

nastalo splošno vzklikanje, vpitje in smejanje. Toda zdaj Mali lovec kar ni več miroval. Pohitel je k svojim prijateljem. Fant z drevesa mu je konjička že privedel naproti. Volčji sin je imel pripravljeno palico v rokah, palico, ki je imela v zgornjih vilicah zataknjen košček usnja.

In tedaj se je ponovilo tisto, kar smo že opisali. Tekumze je s svojimi tovariši brž napravil prostor Mali lovec je takoj nato v divjem diru obkrožil s konjičkom svoj cilj in je izstrelil svoje puščice. Množica gledalcev je prav pojmila to igro šele, ko je izstrelil svojo četrto ali peto puščico. Tako naglo se je odigrala ta reč. Ljudje so videli tičati strelce v tarči, videli so, kako se je puščica pridružila puščici, dokler ni tičal v koščku usnja cel šop puščic.

Vzhajajoče sonce je priteklo, čim je fantič ustavil konja. Oče je pač vedel, kaj zmore njegov sin. Izpulil je palico iz zemlje, preštel puščice, potem pa je vzkliknil skoraj bolj vneto in navdušeno kakor njegov sin:

— Enkrat pet prstov na vsaki roki — toliko strelc je imel Mali lovec v svojem tulcu in prav toliko strelc tiči tule v usnju!

Trenutek je bilo vse tiho. Glasnik je kričal:

— Sem fantje, kdor hoče tekmovali z Malim lovecem za najboljši strel!

Toda nihče ni izstopil, kajti tu ni mogel nihče pričakovati ničesar drugega kakor le poraz. In zdaj je zmagovalcu donelo v ušesih samo odobravanje. Vzhajajoče sonce je pristopil h Kornstalku in mu ponudil palico, kjer so v vilicah in usnju še vedno tičale strelce. Poglavar je pogledal palico in jo ponudil dalje, da je šla od rok do rok. In vsakdo, ki jo je pogledal, je za trenutek utihnil. Prihitali so bojevniki, žene in otroci, ogledovali so palico z zmagovitimi strelcami in ponavljali se se vzkliki odobravanja.

Mali lovec pa se je ustavil sredi tekmovališča poleg svojega konjiča in je globoko dihal. Kar kuhalo je v njem. Mar ne zna tako dobro streljati, kakor najboljši bojevniki? In vendar mu ni dopuščeno streljati bivole? Ali naj ne bi takoj pristopil h Kornstalku, da ga povpraša, ali mu poslej dovoli lov na bivole?

Tisti trenutek je nenadno zagledal konjiča, ki je brez jezdeca divje pridirjal po tekmovališču. Nekaj je moralo prestrašiti konja, morda je kak plašen ris ali Tekumzejev gorski lev

hotel stopiti konju za vrat. Morda je že sam trušč razburil žival — kakorkoli, konjič je pač v divjem diru hitel ob reki in je hotel onkraj tekmovališča ubegniti.

Tedaj pa se je sam zlodej zbudil v Malem lovecu. Fant se je vrgel svojemu konjiču na sedlo, v rokah je imel lok, pogledal je bližnje gledalce, iztrgal je prvemu svojemu najboljšemu prijatelju — bil je Fant z drevesa — tulec, poln strelc iz rok, iztresel je ostale strelce in si obdržal eno samo, odvrigel je tulec, zavpil je, se sklonil svojemu konjiču na vrat in pognal, kolikor je le mogel. Še vedno je vpil, množica pa je umolknila.

Videli so fanta zdirjati čez dirkališče. Videli so lok v njegovi roki. Dohitel je zdivjanega konjiča, prehitel ga je. Prestrašena žival se je uklonila in skušala ubegniti, ko je začutila nevarnost. Toda Mali lovec je ubeglemu konjiču prestregel pot, pognal ga je nazaj proti množici gledalcev. In ko sta bila na sredi, tam, kjer je sedel Kornstalk s svojimi poglavarji, tedaj je iz mladeničevega grla še enkrat zadonel visok, zategel krik.

Videli so, kako je Mali lovec dvignil lok, ko je jezdil vstric z zasledovanim konjem, ki se je poganjal še vedno z vsemi močmi. Mali lovec ni bil niti tri korake oddaljen od ubeglega konjiča. Tedaj je pomeril, sprožil in povlekel svojega konjiča nazaj...

Ubegli konjič je tisti trenutek — množica je pridržala dih — v polnem diru treščil na tla, kakor da ga je kdo s kladivom udaril po glavi. Konjič se je zgrudil na mestu, zavalil se je nekajkrat sem in tja po zemlji, potem je iztegnil glavo in noge. Obležal je mrtev.

Mali lovec se je obrnil h Kornstalku:

— Ali mi bodo poglavarji poslej dovolili, da bom lahko z bojevniki našega rodu lovil bivole? — Tako je Mali lovec vprašal glasno in vzhičeno.

Oče Malega lovca, glasnik šavanskega rodu, osupel od poguma svojega sina, obenem pa navdušen nad njim, je vzkliknil, preden se je mogel pritožiti lastnik ustreljenega konjiča:

— Vzhajajoče sonce plača dva konja kot odškodnino za tole žival, ki jo je usmrtil Mali lovec.

(Dalje prihodnjič)

Koman V. Oton, dijak:

Zgodba s počitnic

Staro selo ni velika vas v Tuhinjski dolini. Deset hiš, prav toliko hlevov in gospodarskih poslopj, v vsaki hiši nekako šest do deset ljudi, to je Staro selo. Leži ob »veliki« cesti, ki je v resnici kolovoz. Skalnata pot je to in po vrhu še ozka, komaj za voz široka. Vas je raztegnjena po rebrih Planine. Med hišami so sadovnjaki in vrtovi solate ter zelja. Iz hiše se ne vidi drugam v hišo. Vse je v zelenju, vsaka hiša je posebej vas — vsi pa se med seboj poznajo. Imajo namreč skupen vodnjak. Ta je vedno poln mrzle vode, ob njem perejo perilo iz hodnega platna, ob njem se starejši kmetje pogovarjajo o pridelkih ter čakajo... Tam klepečejo ženice, tam si otroci drgnejo nesnago z obraza, rok in nog, tam se živina napaja.

S prijateljem Tonetom sva si izbrala Staro selo za kraj najinih počitnic. Zvečer sva prispela iz Ljubljane s kolesi, vozila sva po vročini pa sva bila žejna. Stric Mohar nama je dal sadjevca in kruha. Tone je pomlaskal z jezikom, ko je spraznil kozarec:

— Ti, to pa ni vodal!

— Uganil si... sem se mu zasmel.

Tisti večer nisem opazoval sončnega zahoda, niti nisem bil pri studencu, niti nisem stopil v hlev, nego sva vzela svoje odeje ter izginila na pod.

S senom sva si postlala. Molče sva delala. Naenkrat sem kihnil:

— A... acih...

Prah me je počegetal, ustrašil sem se. Kaj pa, če bo vso noč tako? Ali se bom nakihal za vse življenje!

Vlegla sva se, se zavila v odeje in molčala.

Temno je bilo in vroče.

— Tone..., sem zaklical.

— Kaj je?

— Ze spiš!

— Saj slišiš, da ne..., je jezno mršmral.

Mene je jelo nekaj po hrbtu ščegetati. Seno mi je zlezlo za srajco in koža tega nevajena, me je jela skrbeti. Popraskal sem se, pa še bolj me je srbelo. Potem pa po nogah, po rokah in za vratom... Mislil sem, da bom zno-rel... Srbelo me je, ščegetalo, da bi se zjokal...

— Daj no mir! Zakaj se venomer premetavaš in dvigaš prah?

— Presneto, sem rekel, — ko bi te be tako srbelo...

— Ha, ha... Na miru bi ležal, kakor jaz, pa bi bilo dobro...

Takrat sem mu bil nevoščljiv... Iz moje nesreče se je delal norca... Najraje bi mu zalučal v glavo otep slame. Na, bi rekel, pa se še ti praskaj...

Pa sem se potolažil in zadremal... Vroče je bilo, da sem komaj dihal... Od nekje sem slišal petje... Pod menoj so v hlevu mukale krave... Vse mi je brnelo v ušesih...

Tedaj pa...

Nenadoma je zašumelo nad menoj. Nekaj slame je padlo poleg mene na tla... Ozrem se...

Brr... me je streslo...

Dvoje zelenih, svetečih se oči je strmelo vame...

— Tone... sem hotel zaklicati.

Pa me je nekaj davilo, grlo je bilo suho in niti besedice nisem znil. In dvojica strašnih oči se mi je bližala s strahotno počasnostjo. Mraz me je stresal okoli srca, kakor da bi bil v ledenici, po obrazu pa mi je curljalo, kakor bi bil v parnem kotlu...

Po vrhu pa je pošast še renčala in pihala ter mi pomiškovala z očmi. kot bi hotela reči:

— Saj mi ne uideš...

Dvignil sem se na komolce... Premagal sem strah za trenutek, potegnil Toneta za rjuho, da je poskočil iz spanja... Tisti hip so tudi izginile strašne peklenščkove oči...

— Kaj je? Zakaj me budiš?

— Tone, tukaj straši! — sem zatrjeval s prepričevalnim glasom.

— Straši?!... Pojdi se no solit... Zaspi, pa daj mir z neumnostmi...

Skušal sem zaspati, pa nisem mogel. Tistih zelenih oči nisem mogel pozabiti... Takrat pa, ko je petelin na gredi zakikirikal dobro jutro, sem zaspal...

Stric Mohar mi je pri kosilu rekel:

— Se že vidi, da si iz mesta... Ob enajstih vstaneš, ko smo me že ob petih na Rebri želi...

Sram me je bilo, tiho sem jedel... Tone pa je govoril in se delal važnega. Sklenil sem, da se poboljšam...

(Dalje prihodnjič)

Zgodba o stražniku, mali deklici, balončku in kakteji

Bil je viharen dan. Vihar je divjal po prometnih ulicah vlemesta, klobuki so se kotalili po tleh, zastori ob oknih so vihrali kakor zastave in stražnik je le z veliko težavo vztra

jal na svojem mestu. Vkljub temu pa se je zadovoljno smehljaj, zakaj na drugi strani ceste je stala njegova ljubka sedemletna nečakinja. Na roki ji je visela košarica, v drugi roki pa je držala nitko, na kateri je bil privezan lep balonček. Balonček ji je bil podaril prijazen trgovec, ko je pri njem kupovala. Deklica je počakala, da je velik tovorni avtomobil zdrdral mimo nje, potem pa je hitro stekla k stricu in ga prijazno pozdravila. Ali, groza! Ko mu je hotela dati roko, se je zanka odprla in balonček, lepi rdeči balonček, je zletel v zrak. Dekletcu so stopile solze v oči. Tudi stražnik je žalostno gledal za balončkom. Ljudje niso pripisovali temu dogodku velike važnosti, zakaj imeli so preveč opravka. Paziti so morali na svoje klobuke, s katerimi se je veter neprestano poigraval.

Nenadoma pa se je stražnik zdrznil. Opazil je bil, da je balonček obvisel na kakteji, ki je stala na oknu drugega nadstropja velike hiše. Cvetlični lonček se je sumljivo zamajal in videti je bilo, kakor da bo zdaj in zdaj padel na cestni tlak. Dekletce je zagledalo svoj balonček in razburjeno vzkliknilo: »Hitro, striček, hitro pojdi in prinesi mi moj balonček! Prosim!

Stražnik je res odšel proti hiši in njegova nečakinja je z utripajočim srcem hitela za njim. Ljudje, ki niso vedeli, zakaj gre, so začudeno majali z glavami. Čez nekaj trenutkov je straž-

nik pozvonil pri vratih stanovanja. Ali nihče se ni oglasil. Naposled je celo s pestmi tolkel po vratih pa ni mogel nikogar poklicati. Dekletce, ki je stalo poleg njega, je odprla pisemsko skrinjico, da bi moglo videti, če je kdo v predsobi. V naslednjem trenutku je odskočilo in prestrašeno zakričalo: »Stric! Plin!« Zdaj je tudi stražnik začutil smrad po plinu. Sosedje, ki so slišali prestrašen krik malega dekleta, so prišli na vrata in radovedno strmeli v stražnika. Stražnik je takoj poslal dva moža na rešilno postajo. Na srečo je stanoval v pritličju ključavničar, ki je hitro odprl vrata. Stražnik je planil v stanovanje in urno odprl vsa okna. V kuhinji je našel moža, ki je sključen sedel na stolu. Stražnik mu je odpel ovratnik in ga skušal zanesti na stopnišče. Tedaj so prišli uslužbenci rešilne postaje. Kmalu so spravili moža k zavesti. Potem je mož povedal, da se je bil pred nekaj časa ves utrujen in izmučen vrnil s postaje. Hotel si je skuhati močno črno kavo, medtem pa je zaspal. Kava je bila prekipela in ugasnila plamen. Sam ni vedel, kdaj ga je plin omamila. Ko je prišel stražnik iz stanovanja, ga je nečakinja vprašujoče pogledala. Nasmehnil se ji je in dejal: »Vse v redu!«

»In kje je moj balonček?« je vprašalo dekletce.

»Saj res!« je vzkliknil stražnik in si pogladil čelo... Obrnil se je in odšel v stanovanje in njegova nečakinja se je tiho splazila za njim. Zdaj je tudi stanovalec zvedel zgodbo o balončku. Šli so k oknu, kjer je stala kakteja, a o balončku ni bilo ne duha ne sluha. De-

kletce se je sklonilo skozi okno. »Tam leti!« je žalostno dejala in z ročico pokazala na črno piko, ki je plavala visoko pod nebom. Tedaj je vzel mož iz žepa stodinarski bankovec in ga stis-

nil dekletcu v roko.

»Na, kupi si nov balonček in ne žaluj preveč za onim ki ti je odletel. Saj veš, da je tisti balonček rešil človeku življenja!«

Prvine v človeškem telesu

Kemija je ena izmed najvažnejših sodobnih znanosti. Njeni uspehi v polpretekli dobi so tako pomembni za človeško življenje, da si brez njih našega današnjega življenja skoro ne moremo pred-

kemično razstavili n. pr. 75 kg teškega človeka, bi našli v njem te prvine v naslednjem utežnem razmerju.

Prvina	okrog	49 kg
kislika		13
ogljika	"	7,5
vodika	"	2,3
dušika	"	1,5
kalcija	"	750
fosforja	"	260
kalija	"	190
žvepla	"	110
natrija	"	40
magnezija	"	8
železa	"	0,1
joda	"	

Kakor je iz te razpredelnice razvidno so najpomembnejše prvine v človeškem telesu kisik, ogljik in vodik, torej tisti plini, ki so najpomembnejši tudi v vsem drugem snovnem življenju. Seveda pa so za človeka kljub manjšim količinam enako važne tudi vse ostale prvine, ki jim je v življenju našega telesa določena vsaki po svoje pomembna vloga. Pomanjkanje ali zmanjšanje te ali one povzroča motnje v delovanju naših organov: človek osiroma njegov organizem je bolan.

V prihodnji številki bomo z nekaterimi primeri pokazali, kaj bi bilo mogoče s prvinskimi človeškega telesa početi in kako bi jih lahko drugače uporabili. Dotaknili se bomo tudi zanimivega vprašanja, koliko prav za prav človek velja po snovi, ki jo vsebuje njegovo telo.

Goršič Lojze — dijak:

RUDARJEVA TOŽBA

Vrsti se pred mano noč za nočjo in solnce ne vzhaja.

Oklepa me zemlja s strašno močjo, da sapa v prsih pohaja.

Kje Bog si, da me rešiš trpljenja, da solnce rudarju daš, da daš mu svetlobe,

da rešiš gorja ga, bolesti, tesnobe, da tudi on spozna sladkosti življenja!

Jaz kličem Te, a nazaj ni odmeva, čujem le pesem, ki kramp jo prepeva: »Koplji, koplji, da izkoplješ si groble!«

stavljati. Med drugimi njenimi važnimi odkritji in ugotovitvami je zelo pomembno zlasti tisto, da se ves naš snovni svet sestoji iz točno določenega števila prvin, to je takih snovi, ki se s kemičnimi sredstvi ne dajo več razstaviti. Najbolj znane prvine so n. pr. železo, zlato, živo srebro, kisik, vodik, ogljik itd. Le redko pa nahajamo te prvine samostojno, vse kar nas obdaja, je sestavljeno iz več prvin. Tako je voda n. pr. sestavina vodika in kislika, v zraku nahajamo predvsem dušik in kisik itd.

Tudi človeško telo je kemična spojina in enako velja za vse rastline in živali. Ugotovljeno je, da sestoji naše telo iz naslednjih 12 prvin: kislika, ogljik, vodik, dušik, kalcij, fosfor, kalij, žveplo, natrij, magnezij, železo in jod. Če bi

Jutrovčki pišejo

Dragi stric Matic! Oglašam se prvič v Tvojem kottičku. Opisati Ti hočem svoj rojstni kraj. V Karavankah med Begunjščico in še višjo Košuto, v prijazni precej oski dolini, ki se razprostira od Tržiča do Ljubelja se nahaja vas Sv. Ana Tam sem bil jaz rojen. Ta kraj je zelo znan daleč izven naše države, po svoji romantični okolici. Še bolj pa po znameniti Ljubeljski cesti. Na tej cesti se vršijo vsako leto velike motociklistične dirke. Jaz sicer ne živim v rojstnem kraju, ker moramo radi očkotove službe po svetu. Letos v počitnicah pa sem obiskal ta kraj in se mi zelo dopade. Vesel sem, da sem rojen v tako lepem gorskem kraju.

Zdravo!

Dušan Dobrovoljc učenec 4. raz. os. šole na Viču pri Ljubljani.

Dragi stric Matic! Tudi jaz se hočem uvrstiti med Tvoje znance. Pišem Ti moje prvo pisemce, katerega upam, da ne boš neprečitanega odložil. Moje letošnje počitnice sem preživela v Dev. Mariji v Polju. Striček mi je naredil zmaja, katerega smo veselo spuščali po zraku. Vsako popoldne smo se hodili kopat na Savo. Naučila sem se dobro plavati. Pekli smo tudi krompir.

Hodila sem k sokolski telovadbi, kjer sem tudi nastopila na javnem nastopu. Na srečolovu so bile med drugimi dobitki tudi izkaznice za enkratno vožnjo z aeroplanom nad Ljubljano. Tudi moj striček je zadel ta dobiček. Tako sem se že veselila, da me bo vzel seboj v aeroplan. Ker nisem imela dovoljenja od starišev, me niso pustili v aeroplan. Zato sem žalostno gledala za stričkom, ko se je tako prijetno vozil v aeroplanu. Ker so mi obljubili, da se bom peljala prihodnjič, sem se potolažila.

Tako so minile moje počitnice. Te lepo pozdravlja

Šturm Božica, učenka III. b r. os. šole v Kranju.

Dragi stric Matic! Tudi jaz se danes oglašim. Opisati Ti hočem moje rojstno mesto Kamnik. Kamnik leži pod Kamniškimi planinami. Mesto šteje 4.000 prebivalcev in je od Ljubljane oddaljen 23 km. V sredini mesta se

dviga hrib imenovan Mali grad. Na njem je sezidana starodavna cerkva, ki vsled treh kapel, zidanih ena vrh druge, slovi daleč po svetu. Poleg cerkvice so razvaline bivšega gradu, raz katerih je proti severni strani krasen razgled na Kamniške planine. Kamnik posečajo zelo radi tujci, to pa vsled tega, ker ima mesto dober planinski zrak. V mestu se nahaja dvoje kopalnišč, kjer se meščani in tujci v poletnih vročih dneh hladijo. V mestu so tudi sledeče tovarne: smodnišnica, tovarna Titan, kjer izdelujejo razne železne izdelke, tovarna Biser, izdelovalnica gumbov in tovarna usnja. Skozl mesto teče reka Bistrica, ki izvira pod Kamniškimi planinami. V Kamnik zelo radi prihajajo turisti, da napravljajo v okolico krajše izlete, ter tudi daljše ture v Kamniške planine.

Prosim Te, dragi stric Matic, ne vrzi mojega pisma v koš, tako rad bi videl moje vrstice »o Kamniku« natisnjene.

Prisrčno Te pozdravlja

Milan Bizjak, dijak I. drž. real. gim. v Ljubljani.

Dragi stric Matic! Mamica mi neče nič pomagati, zato oprost, če bo kaj narobe. Berem že 2. leti »Mlado Jutro«, Sokolica sem že 4. leta. Ali se lahko še kaj oglašim? Bom že kaj zložila, da Ti bo všeč. Se priporoča in Te pozdravlja

Deleja Dragica, uč. II. r. Sp. Šiška.

Kdo bi rad imel

Mlado Jutro 1938

trdo vezano v obliki knjige

za majhen denar

pišite na upravo »Jutra«, Knafljeva ul. 5.

Metuljček in čebela

Lep bel metuljček je letal od cveta do cveta in se veselo grel na solncu. Blizu njega je letela čebelica. Ustavila se je pri vsakem cvetu in mu izsala med.

Metuljček jo je nekaj časa gledal, potem je začel godrnjati:

»Ti grda čebelica! Le hitro se mi poberi s tega travnika!«

Čebelica se mu je prijazno nasmehnila in odgovorila:

»Res je lepa nisem. A zato je moj domek tem lepši. Pridi, pojdi z menoj, pokažem ti svojo hišico, ki je slajša od tvojega travnika!«

Tako je metuljček odletel s čebelico v njen panj. Pokazala mu je velike zaloge medu, ki ga je bila s svojimi tovarišicami nabrala. Ko je metuljček videl zaloge medu, ga je postalo sram in nikoli več se ni norčeval iz skromne čebelice.

Manica:

Trije lažnjivci

Stric Jernač je v svojem bogatem sadovnjaku obiral hruške. Debele kakor pest, zlatorumene kakor solnček in kako sladke, sladke...

Prav tedaj prištorkljajo tam mimo ograje trije mladi popotniki. Vsi lačni in trudni. Pogledi jim obvisijo na polnih košarah. Kar z očmi požirajo sočen sad.

Stric Jernač je dober človek, a tudi velik šaljivec. Brž izbere tri najdebelejše hruške in jih pomoli popotnikom:

»Nate! Za prvo silo bo žel!«

Takoj nato pa muhasto pristavi:

»Kdor izmed vas se mi zdajle najbolj zlaže, dobi še eno hruško!«

Fantje se spogledajo, malo premišljujejo in že jo ima prvi:

»Jaz sem bil danes že v Ameriki. In kar je najbolj občudovanja vredno, skočil sem tja in nazaj kar peš.«

»Jaz sem pa snoči, ko je ravno svetila polna luna, dobil peruti,« začena drugi. »Dvignil sem se od tal in poletel na luno. Gori sem se nekaikrat postavil na glavo. Nato sem se pa spet vrnil na zemljo.«

Tretji popotnik pa molči in se samo smehlja.

»No, kaj boš pa ti povedal?« hoče vedeti Jernač.

»Jaz,« se odreže tretji, »bi pristavil

samo to, da vse, kar sta zdajle povedala moja tovariša, prav trdno in sveto verjamem!«

»Hahaha,« se zasmee Jernač. »Tvoja laž je najdebelejša. Na, tu imaš vse tri hruške!«

Basen

Nekoč je kralj korakal na vojno s svojimi vojaki. Blaznež, ki ga je pot privedel mimo, je debelo pogledal, rekoč:

»Kaj pa to pomeni? Kam tako hitite?«

Vojaki so odgovorili:

»Na vojno odhajamo.«

»Kaj pa se počenja na vojni?« poizveduje norec.

»I kaj, vasi požigamo, mesta osvajamo, vinograde pokončujemo in žita, pa drug drugega pobijamo.«

Tedaj se ogiasi prisrmoda:

»Zakaj pa vse to uganjate?«

»To delamo zato, da lahko potem mir sklenemo«, so se odzvali ljudje.

Blazni se začudi, češ:

»Hm! ali bi ne bilo bolje, najprej mir napraviti? Saj bi se ognili toliko škodi.«

(Pisec te prilike ni nihče drugi ko nemški pridigar pastor Krummacher, ki je pastirjeval v Bremenu od 1824 do 1845). A. D.

Listnica uredništva

Dr. H. dijak: Prosil si me odkrite besede. Rad Ti ustrezem. Obe pesmi sem skrbno prebral in pretehtal, vendar niso za objavo. Kaj Ti pomaga najlepši akrostihon, če njemu na ljubo žrtvuješ vsebino? Besede, besede — same besede, in bralec na koncu ne ve, kaj si prav za prav hotel povedati. Ko bi ne bilo akrostihona, ki si se nanj tako krčevito oziral, bi prišla vodilna misel do veljave, tako je pa komaj zaznavna. Prva pesem je mnogo bolj neprisiljena. Pošlji še kaj!

Stric Matie.

★

Marjan: Pravljica o sreči je lepa, vendar za otroke pretežka. Otrok ne razume tako težkih problemov, otrok sploh ne premišljuje o družabnem redu in svetovnem gospodarstvu. Slog je dober, tudi jezikovnih sredstev ti ne manjka. Vesel bom, če mi o priliki spet kaj pošlješ, vendar dobro premisli, kaj je primerno za mladinski list.

Stric Matie.

Prebrisani Miha

Nekoč je živel mož, ki mu je bilo ime Pepe. Bil je zelo lakomen in obenem velik pijanec. Karkoli je zaslužil, je zapil in zapravil.

Pepe je imel lepega sivega oslička. Zelo grdo je ravnal z njim, pretcepal ga je in mu dal komaj toliko hrane, da ni poginil od gladu.

Pepetov sosed je bil mladi Miha. Miha je bil zelo dober človek in osliček se mu je zelo smilil. Nič več ni mogel gledati, kako ga je Pepe mučil.

In zdaj vam bom povedal, kaj je Miha napravil nekega dne:

Doma je imel staro oslovsko kožo. Oblekel se je v osla in skril Pepetovega oslička pri sosedovih, sam se je pa postavil v hlev in čakal, kaj bo.

Kmalu je prišel Pepe, pijan kakor klada. Pograbil je Miho in ga vlekel iz hleva, da bi ga vpregel pred voz. Voz je bil naložen z zelenjavo in krompirjem.

Ko sta prišla do voza, je Miha zgrabil Pepeta in ga vpregel pred voz, sam je pa vsedel na voz in zavihtil bič. Lahko si mislite, kako se je Pepe prestrašil, ko je zagledal osla na kozlu, ki je neusmiljeno udrihal z bičem po njem. Hočeš nočeš je moral vleči težko naloženi voziček po cesti. Ljudje so strmeli in se čudili, kako je osel gnal človeka in ga tepel, da je moral vleči voz. In še bolj so se čudili, ko so videli, kako je osel poleg tega ponujal zelenjavo, prodajal krompir in spravljaj denar. Pepe se je od samoga strahu tako napil, da je na povratku domov obležal na cesti in zaspal.

Ko se je naposled vendar prebudil,

je videl, da je bil njegov osliček vprežen v voz, in mislil je, da je vse to le sanjal. Ves srečen je skočil k osličku, ga objel okoli vratu in mu trdno obljubil, da ga odslej ne bo več trpinčil in da bo z njim lepo ravnal.

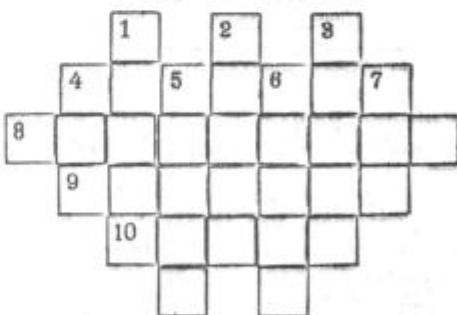

Jutro na vasi

Zvezde tonejo v svetlobo,
v nebo šviga plamen zlat,
ptičice pojo, da v sobi,
zjutraj ni mogoče spat.

Pod oknom hite ljudje na delo,
v zvoniku bije ura udarce tri,
nehote se ti je zazdelo:
vstani tudi ti!

Križanka

Vodoravno: 4. šolski predmet, 8. velika gospodarska prireditvev, 9. bitje izredne rasti, posebno v bajkah, privljicah, pripovedkah, 10. rastlina.

Navpično: 1. mesto v vrdarski banovini, 2. poljsko-vrtno orodje, 3. la-diško gibalo, 4. zver, 5. grenka zdravilna rastlina, 6. kraj pogubljenih, 7. življenje v spanju.

Rešitev križanke

Vodoravno: 3. rosa, 6. pokora, 8. domovina 9 demant.

Navpično: 1. promet, 2. carina, 4. okorn, 5. sova, 6. pod, 7. Ant.